

Zbiór Orzeczeń

POSTANOWIENIE TRYBUNAŁU (ósma izba)

z dnia 5 października 2023 r. *

Odesłanie prejudycjalne – Artykuł 99 regulaminu postępowania przed Trybunałem –
Odpowiedź niebudząca jakiegokolwiek uzasadnionej wątpliwości – Energia – Ramy etykietowania
energetycznego – Rozporządzenie (UE) 2017/1369 – Artykuł 6 akapit pierwszy lit. a) –
Obowiązek podania przez dostawców i sprzedawców produktu w reklamach wizualnych klasy
efektywności energetycznej tego produktu oraz zakresu klas efektywności energetycznej
dostępnych na etykiecie danej grupy produktów – Bezpośrednie stosowanie tego obowiązku –
Zakres swobody, jakim dysponują ci dostawcy i sprzedawcy w celu spełnienia wspomnianego
obowiązku w braku przyjęcia aktu delegowanego na podstawie tego rozporządzenia

W sprawie C-761/22

mającej za przedmiot wnioszek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie
prejudycjalnym, złożony przez Landgericht Bochum (sąd krajowy w Bochum, Niemcy)
postanowieniem z dnia 23 listopada 2022 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 15 grudnia
2022 r., w postępowaniu:

Verband Wirtschaft im Wettbewerb Verein für Lauterkeit in Handel und Industrie eV

przeciwko

Roller GmbH & Co. KG,

TRYBUNAŁ (ósma izba),

w składzie: M. Safjan (sprawozdawca), prezes izby, N. Piçarra i M. Gavalec, sędziowie,

rzecznik generalny: T. Ćapeta,

sekretarz: A. Calot Escobar,

postanowiwszy, po zapoznaniu się ze stanowiskiem rzecznika generalnego, orzec w formie
postanowienia z uzasadnieniem zgodnie z art. 99 regulaminu postępowania przed Trybunałem,

wydaje następujące

* Język postępowania: niemiecki.

Postanowienie

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 6 akapit pierwszy lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiającego ramy etykietowania energetycznego i uchylającego dyrektywę 2010/30/UE (Dz.U. 2017, L 198, s. 1).
- 2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu pomiędzy Verband Wirtschaft im Wettbewerb Verein für Lauterkeit in Handel und Industrie eV a Roller GmbH & Co. KG (zwanej dalej „Rollerem”) w przedmiocie zasądzenia, aby Roller zaniechał reklamy domowych piekarników i okapów nadkuchennych, w której nie wskazano zakresu klas efektywności energetycznej dostępnych na etykiecie danej grupy produktów.

Ramy prawne

Prawo Unii

Dyrektywa 2010/30

- 3 Motywy 5 i 8 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/30/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie wskazania poprzez etykietowanie oraz standardowe informacje o produkcie zużycia energii oraz innych zasobów przez produkty związane z energią (Dz.U. 2010, L 153, s. 1) brzmiały następująco:

„(5) Udostępnianie rzetelnych, stosownych i porównywalnych informacji dotyczących zużycia energii przez produkty związane z energią powinno wpływać na wybór przez użytkowników końcowych tych produktów, które zużywają w trakcie ich użytkowania mniej energii i innych podstawowych zasobów lub [których] pośrednim rezultatem ich użytkowania jest mniejsze zużycie energii lub tych zasobów, zachęcając tym samym producentów do podejmowania kroków w zakresie ograniczania zużycia energii i innych podstawowych zasobów przez produkty przez nich wytwarzane. Powinno to również wpłynąć pośrednio na wydajne korzystanie z tych produktów, aby przyczynić się do osiągnięcia unijnego celu w zakresie efektywności energetycznej na poziomie 20 %. Przy braku tych informacji samo działanie sił rynkowych nie zdoła zachęcić do racjonalnego zużycia energii i innych podstawowych zasobów przez te produkty.

[...]

- (8) Informacja odgrywa kluczową rolę w działaniu sił rynkowych, konieczne jest zatem wprowadzenie jednolitej etykiety dla wszystkich produktów tego samego typu, by dostarczyć potencjalnym nabywcom dodatkowych, zestandaryzowanych informacji dotyczących kosztów tych produktów w związku z energią i zużyciem innych podstawowych zasobów oraz by podjąć kroki gwarantujące, że potencjalni użytkownicy końcowi, którzy nie widzą tych produktów i nie mają tym samym możliwości zobaczenia etykiety, uzyskają również te informacje. Dla jej skuteczności i powodzenia etykieta powinna być łatwa do rozpoznania dla użytkownika końcowego oraz zawierać proste i zwięzłe informacje. W tym celu należy zachować istniejący układ etykiety jako podstawę

informowania użytkowników końcowych o efektywności energetycznej danego produktu. Zużycie energii oraz inne informacje dotyczące produktów powinny być mierzone zgodnie ze zharmonizowanymi normami i metodami”.

4 Artykuł 10 tej dyrektywy stanowił:

„1. Komisja [Europejska] określa szczegółowe informacje dotyczące etykiety i karty za pomocą aktów delegowanych zgodnie z art. 11, 12 i 13, w odniesieniu do każdego rodzaju produktu zgodnie z niniejszym artykułem.

[...]”.

Rozporządzenie delegowane nr 65/2014

5 Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 65/2014 z dnia 1 października 2013 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/30/UE w odniesieniu do etykiet efektywności energetycznej dla domowych piekarników i okapów nadkuchennych (Dz.U. 2014, L 29, s. 1) zgodnie z jego drugim umocowaniem zostało przyjęte na podstawie art. 10 dyrektywy 2010/30.

6 Artykuł 3 tego rozporządzenia delegowanego, zatytułowany „Obowiązki dostawców i harmonogram”, stanowi:

„Dostawcy dopilnowują, aby:

1) odnośnie do etykiet, kart i dokumentacji technicznej:

a) w przypadku domowych piekarników:

(i) każdemu domowemu piekarnikowi towarzyszyła drukowana etykieta zawierająca informacje w formacie określonym w pkt 1 załącznika III dla każdej komory piekarnika;

[...]

(iv) każda reklama konkretnego modelu domowego piekarnika uwzględniała klasę efektywności energetycznej, jeżeli reklama przedstawia informacje na temat zużycia energii lub ceny;

(v) wszelkie techniczne materiały promocyjne dotyczące konkretnego modelu domowego piekarnika, które opisują jego szczegółowe parametry techniczne, uwzględniały klasę efektywności energetycznej tego modelu;

[...]

b) w przypadku domowych okapów nadkuchennych:

(i) każdemu domowemu okapowi nadkuchennemu towarzyszyła drukowana etykieta zawierająca informacje w formacie określonym w pkt 2 załącznika III;

[...]

(iv) każda reklama konkretnego modelu domowego okapu nadkuchennego uwzględniała klasę efektywności energetycznej, jeżeli reklama przedstawia informacje na temat zużycia energii lub ceny;

(v) wszelkie techniczne materiały promocyjne dotyczące konkretnego modelu domowego okapu nadkuchennego, które opisują jego szczegółowe parametry techniczne, uwzględniały klasę efektywności energetycznej tego modelu;

[...]

3) odnośnie do formatów etykiet:

- a) w przypadku domowych piekarników format etykiety komory piekarnika musi być zgodny z pkt 1 załącznika III dla urządzeń wprowadzanych do obrotu od dnia 1 stycznia 2015 r.;
- b) w przypadku domowych okapów nadkuchennych etykieta musi być zgodna z pkt 2 załącznika III, zgodnie z poniższym harmonogramem:

[...]

- (iv) w przypadku domowych okapów nadkuchennych wprowadzanych do obrotu od dnia 1 stycznia 2020 r. o klasach efektywności energetycznej A+++, A++, A+, A, B, C, D etykiety muszą być zgodne z pkt 2.1.4 załącznika III (etykieta 4).

[...]”.

7 Artykuł 4 wspomnianego rozporządzenia delegowanego, zatytułowany „Obowiązki dystrybutorów”, ma następujące brzmienie:

„Dystrybutorzy dopilnowują, aby:

1) w przypadku domowych piekarników:

[...]

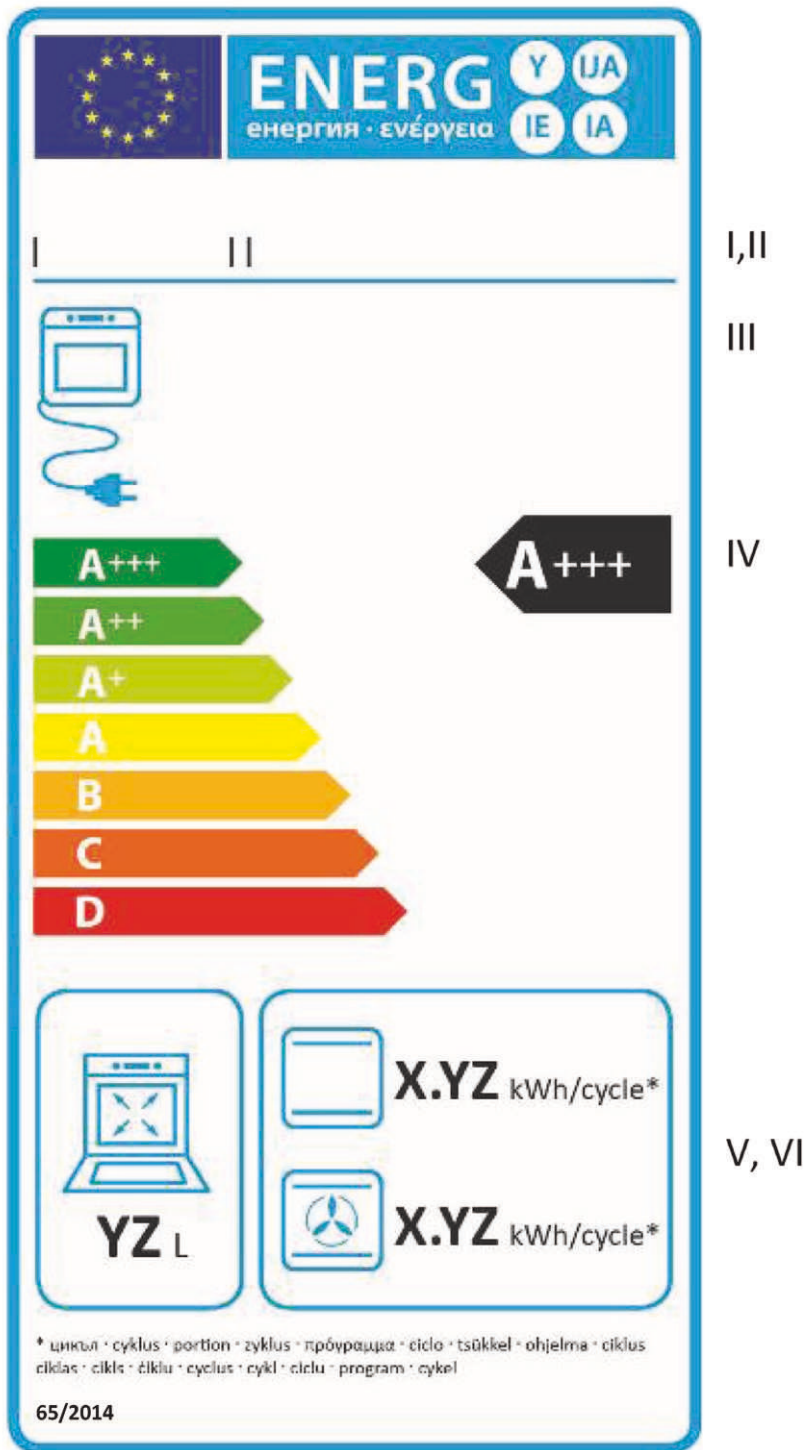
- c) każda reklama dotycząca dowolnej formy lub środka sprzedaży na odległość i marketingu konkretnego modelu piekarnika zawierała [również] odniesienie do klasy efektywności energetycznej, jeżeli w reklamie podaje się informacje związane ze zużyciem energii lub ceną;
- d) wszelkie techniczne materiały promocyjne dotyczące konkretnego modelu, które opisują jego szczegółowe parametry techniczne, uwzględniały klasę efektywności energetycznej tego modelu;

2) w przypadku domowych okapów nadkuchennych:

[...]

- c) każda reklama dotycząca dowolnej formy lub środka sprzedaży na odległość i marketingu konkretnego modelu domowego okapu nadkuchennego zawierała [również] odniesienie do klasy efektywności energetycznej, jeżeli w reklamie podaje się informacje związane ze zużyciem energii lub ceną;
- d) wszelkie techniczne materiały promocyjne dotyczące konkretnego modelu, które opisują parametry techniczne domowego okapu nadkuchennego, uwzględniały klasę efektywności energetycznej tego modelu”.

8 Załącznik III do tego rozporządzenia delegowanego nosi tytuł „Etykieta”. Punkt 1.1.1 tego załącznika, zatytułowany „Przedstawienie etykiety – dla każdej komory domowego piekarnika elektrycznego”, zawiera następujący obraz:

- 9 Punkt 1.1.2 załącznika III do rozporządzenia delegowanego nr 65/2014, zatytułowany „Informacje na etykiecie – domowe piekarniki elektryczne”, zawiera legendę liczb rzymskich widniejących na obrazie odtworzonym w pkt 1.1.1 tego załącznika i przewiduje:

„Na etykiecie muszą się znajdować następujące informacje:

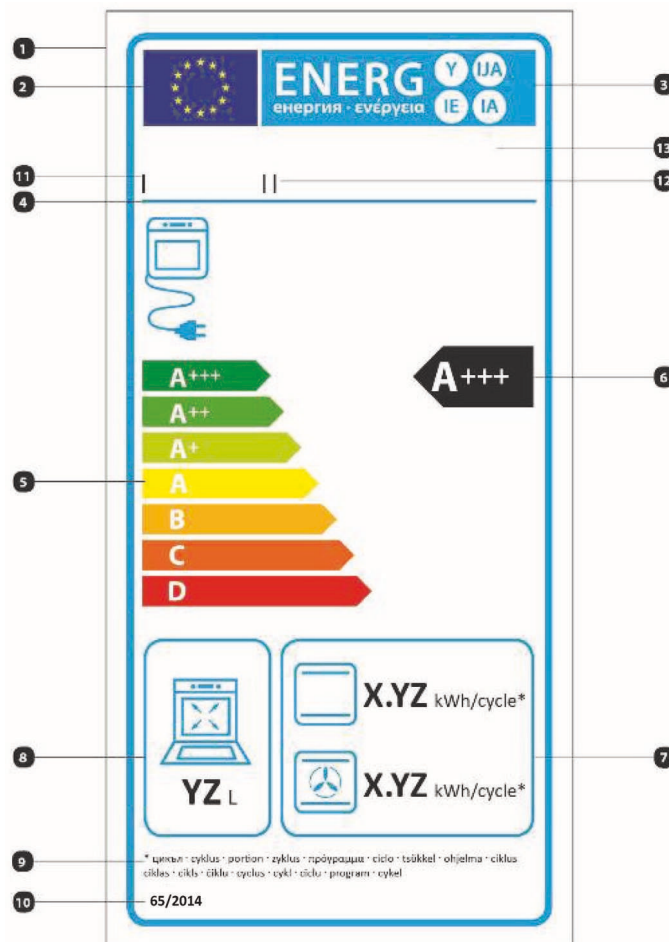
[...]

IV. klasa efektywności energetycznej komory ustalona zgodnie z załącznikiem I. Wierzchołek strzałki zawierającej literę wskaźnika musi być umieszczony na tym samym poziomie co wierzchołek strzałki odpowiedniej klasy efektywności energetycznej;

[...]”.

- 10 Zgodnie z pkt 1.1.3 załącznika III do tego rozporządzenia delegowanego, zatytułowanym „Wzór etykiety – domowe piekarniki elektryczne”:

„Wzór etykiety dla każdej komory domowego piekarnika elektrycznego musi być zgodny z poniższym rysunkiem:

gdzie:

[...]

(5) Skala klas efektywności energetycznej

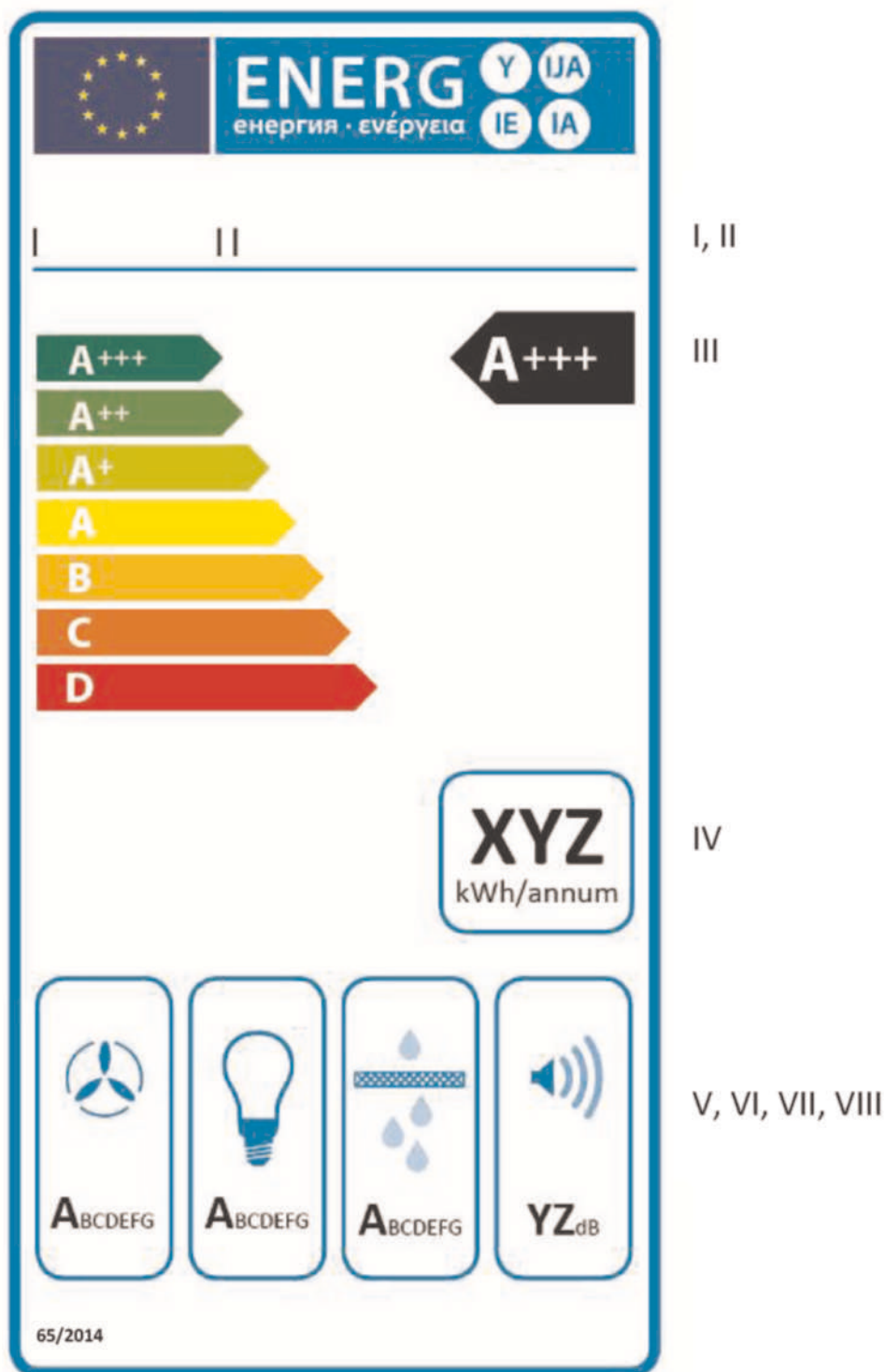
- Strzałka: wysokość: 5,5 mm, przerwa: 1 mm – kolory:
 - najwyższa klasa: X-00-X-00
 - druga klasa: 70-00-X-00:
 - trzecia klasa: 30-00-X-00:
 - czwarta klasa: 00-00-X-00:
 - piąta klasa: 00-30-X-00
 - szósta klasa: 00-70-X-00:
 - ostatnia klasa: 00-X-X-00.
- Tekst: czcionka Calibri pogrubiona 18 pkt, wielkie litery i kolor biały; symbol „+”: czcionka Calibri pogrubiona 12 pkt, kolor biały, wyrównane w jednym wierszu

(6) Klasa efektywności energetycznej

- Strzałka: szerokość: 20 mm, wysokość: 10 mm, 100 % czarnego;
- Tekst: czcionka Calibri pogrubiona 24 pkt, wielkie litery i kolor biały; symbol „+”: czcionka Calibri pogrubiona 18 pkt, kolor biały, wyrównane w jednym wierszu.

[...]”.

- 11 Punkt 2.1.4 załącznika III do wspomnianego rozporządzenia delegowanego, zatytułowany „Domowe okapy nadkuchenne o klasach efektywności energetycznej od A+++ do D (etykieta 4)”, zawiera następujący obraz:

- 12 Punkt 2.2 załącznika III do tego samego rozporządzenia delegowanego, zatytułowanym „Informacje na etykiecie – domowe okapy nadkuchenne”, zawiera legendę liczb rzymskich użytych w szczególności na obrazie zamieszczonym w pkt 2.1.4 tego załącznika i przewiduje:

„Na etykiecie muszą się znajdować następujące informacje:

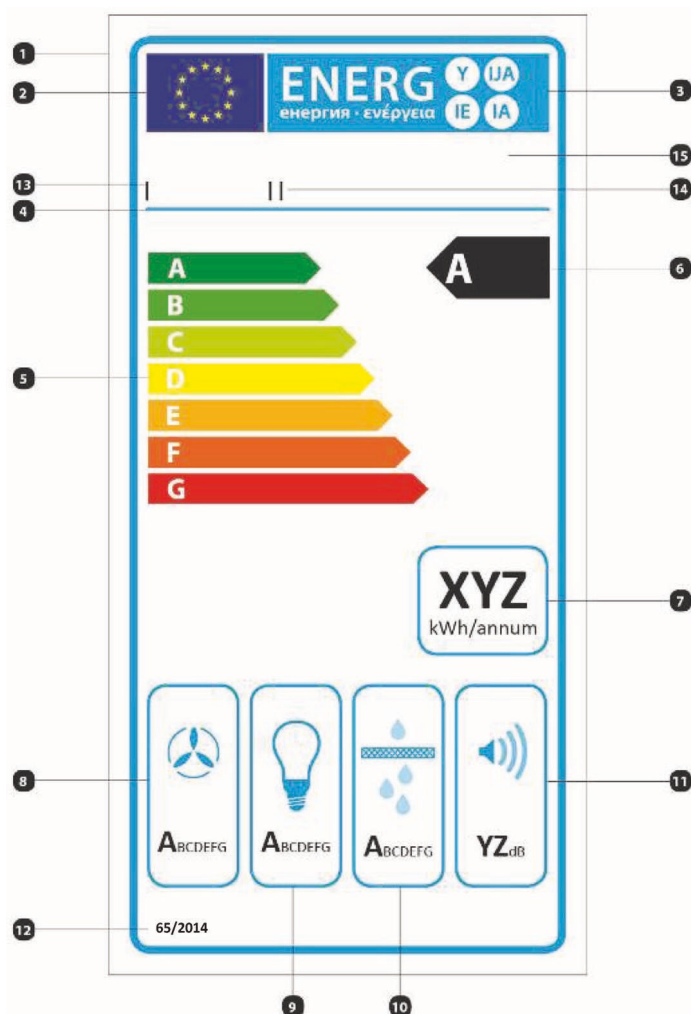
[...]

III. klasa efektywności energetycznej domowego okapu nadkuchennego ustalona zgodnie z załącznikiem I. Wierzchołek strzałki zawierającej klasę efektywności energetycznej domowego okapu nadkuchennego umieszczony jest na tej samej wysokości co wierzchołek strzałki odpowiedniej klasy efektywności energetycznej;

[...]

- 13 Zgodnie z pkt 2.3 załącznika III do rozporządzenia delegowanego nr 65/2014, zatytułowanym „Wzór etykiety – domowe okapy nadkuchenne”:

„Wzór etykiety musi być zgodny z poniższym rysunkiem:

gdzie:

[...]

(5) Skala klas efektywności energetycznej

- Strzałka: wysokość: 4 mm, przerwa: 0,75 mm – kolory:
 - najwyższa klasa: X-00-X-00
 - druga klasa: 70-00-X-00:
 - trzecia klasa: 30-00-X-00:
 - czwarta klasa: 00-00-X-00:
 - piąta klasa: 00-30-X-00
 - szósta klasa: 00-70-X-00:
 - ostatnia klasa: 00-X-X-00.
- Tekst: czcionka Calibri pogrubiona 10 pkt, wielkie litery, kolor biały; symbole „+”: czcionka Calibri pogrubiona 7 pkt, kolor biały, wyrównane w jednym wierszu.

(6) Klasa efektywności energetycznej

- Strzałka: szerokość: 15 mm, wysokość: 8 mm, 100 % czarnego;
 - Tekst: czcionka Calibri pogrubiona 17 pkt, wielkie litery i kolor biały; symbol „+”: czcionka Calibri pogrubiona 12 pkt, kolor biały, wyrównane w jednym wierszu.
- [...]”.

Rozporządzenie 2017/1369

14 Motywy 2 i 10 rozporządzenia 2017/1369 mają następujące brzmienie:

„(2) Etykietowanie energetyczne umożliwia klientom dokonywanie świadomych wyborów na podstawie zużycia energii przez produkty związane z energią. Informacje na temat efektywnych i zrównoważonych produktów związanych z energią znacząco przyczyniają się do uzyskiwania oszczędności energii i obniżania rachunków za energię, a jednocześnie propagują innowacje i inwestycje w wytwarzanie produktów efektywniejszych energetycznie. Poprawa efektywności produktów związanych z energią, osiągnięta poprzez świadome wybory klientów i zharmonizowanie odnośnych wymogów na szczeblu Unii, przynosi również korzyści producentom, przemysłowi i ogólnie gospodarce Unii.

[...]

(10) Podawanie dokładnych, właściwych i porównywalnych informacji o konkretnym zużyciu energii przez produkty związane z energią ułatwia klientom wybieranie produktów, które zużywają mniej energii i innych istotnych zasobów w trakcie użytkowania. Zestandaryzowana obowiązkowa etykieta dla produktów związanych z energią jest skutecznym środkiem przekazywania potencjalnym klientom porównywalnych informacji

o efektywności energetycznej produktów związanych z energią. Etykieta powinna być uzupełniona kartą informacyjną produktu. Etykieta powinna być łatwo rozpoznawalna, prosta i zwięzła. W tym celu należy zachować obecną skalę kolorystyczną od ciemnej zieleni do czerwieni jako podstawę informowania klientów o efektywności energetycznej produktów. Aby etykieta była rzeczywiście użyteczna dla klientów dążących do uzyskania oszczędności energii i kosztów, stopnie skali [umieszczone na etykiecie] powinny odpowiadać istotnym oszczędnościom energii i kosztów dla klientów. W odniesieniu do większości grup produktów etykieta w stosownych przypadkach powinna, oprócz umieszczonej na niej skali, podawać także zużycie energii w wartościach bezwzględnych, tak aby umożliwić klientom przewidzenie bezpośredniego wpływu ich wyborów na ich rachunki za energię. Nie jest jednak możliwe przekazanie takich samych informacji w odniesieniu do produktów związanych z energią, które same nie zużywają energii.

[...]”.

15 Artykuł 6 akapit pierwszy lit. a) tego rozporządzenia stanowi:

„Dostawca i sprzedawca:

a) podaje klasę efektywności energetycznej produktu oraz zakres klas efektywności dostępnych na etykiecie w reklamach wizualnych lub technicznym materiale promocyjnym danego modelu zgodnie z odpowiednim aktem delegowanym”.

16 Artykuł 16 tego rozporządzenia jest sformułowany następująco:

„1. Komisja jest uprawniona do przyjmowania zgodnie z art. 17 aktów delegowanych w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia poprzez ustanowienie szczegółowych wymogów dotyczących etykiet określonych grup produktów.

[...]

3. W aktach delegowanych dotyczących konkretnych grup produktów określa się w szczególności:

[...]

j) sposób, w jaki klasę energetyczną oraz zakres klas efektywności dostępnych na etykiecie należy podawać w reklamach wizualnych i w technicznych materiałach promocyjnych, w tym [uwzględniając] czytelność i widoczność;

[...]”.

17 Artykuł 20 ust. 4 tegoż rozporządzenia przewiduje:

„Akty delegowane przyjęte na podstawie art. 10 dyrektywy 2010/30/UE oraz dyrektywy Komisji 96/60/WE [z dnia 19 września 1996 r. wykonującej dyrektywę Rady 92/75/EWG w zakresie etykiet efektywności energetycznej pralko-suszarek bębnowych typu domowego (Dz.U. 1996, L 266, s. 1)] pozostają w mocy do chwili ich uchylenia przez akt delegowany przyjęty na mocy art. 16 niniejszego rozporządzenia obejmujący odpowiednią grupę produktów.

Obowiązki wynikające z niniejszego rozporządzenia mają zastosowanie w odniesieniu do grup produktów objętych aktami delegowanymi przyjętymi na podstawie art. 10 dyrektywy 2010/30/UE oraz dyrektywy 96/60/WE”.

Rozporządzenia delegowane (UE): 2019/2013, 2019/2014, 2019/2015, 2019/2016, 2019/2017 i 2019/2018

- 18 Załączniki VII i VIII: do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/2013 z dnia 11 marca 2019 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 w odniesieniu do etykietowania energetycznego wyświetlaczy elektronicznych i uchylającego rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 1062/2010 (Dz.U. 2019, L 315, s. 1); do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/2014 z dnia 11 marca 2019 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 w odniesieniu do etykietowania energetycznego pralek i pralko-suszarek dla gospodarstw domowych oraz uchylającego rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 1061/2010 i dyrektywę Komisji 96/60/WE (Dz.U. 2019, L 315, s. 29); do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/2015 z dnia 11 marca 2019 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 w odniesieniu do etykietowania energetycznego źródeł światła oraz uchylającego rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 874/2012 (Dz.U. 2019, L 315, s. 68); do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/2016 z dnia 11 marca 2019 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 w odniesieniu do etykietowania energetycznego urządzeń chłodniczych i uchylającego rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 1060/2010 (Dz.U. 2019, L 315, s. 102); do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/2017 z dnia 11 marca 2019 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 w odniesieniu do etykietowania energetycznego zmywarek do naczyń dla gospodarstw domowych oraz uchylającego rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 1059/2010 (Dz.U. 2019, L 315, s. 134); a także do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/2018 z dnia 11 marca 2019 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 w odniesieniu do etykietowania energetycznego urządzeń chłodniczych z funkcją sprzedaży bezpośredniej (Dz.U. 2019, L 315, s. 155) zawierają – oba te załączniki – następujące rysunki, przy czym rysunek monochromatyczny znajduje się wyłącznie w załączniku VII do tych rozporządzeń delegowanych:

”

”.

Postępowanie główne i pytania prejudycjalne

- 19 Roller prowadzi około 150 sklepów meblowych w całych Niemczech i przedstawia siebie jako największego sprzedawcę dyskontowego mebli w Niemczech.
- 20 Na początku 2022 r. w rubryce swojej strony internetowej zatytułowanej „Kuchnie promocyjne” Roller reklamował kuchnię z wyposażeniem za cenę 1699,00 EUR. Oprócz informacji dotyczących mebli kuchennych dostarczył on również informacje dotyczące urządzeń

elektrycznych wbudowanych w tę kuchnię. W szczególności wskazał, że klasa efektywności energetycznej piekarnika zabudowanego i okapu nadkuchennego z wyciągiem to odpowiednio „A” i „C”. Wskazanie to znajdowało się w strzałce graficznej z barwnym tłem, a mianowicie koloru żółtego w odniesieniu do piekarnika w zabudowie i koloru pomarańczowego w odniesieniu do okapu nadkuchennego. Jednakże brakowało zakresów klas efektywności energetycznej, takich jak te które znajdują się na etykiecie danych urządzeń.

- 21 Verband Wirtschaft im Wettbewerb Verein für Lauterkeit in Handel und Industrie jest zarejestrowanym stowarzyszeniem posiadającym zdolność prawną. Zgodnie ze swoim statutem od ponad 40 lat jego celem jest w szczególności promowanie interesów handlowych jego członków i zwalczanie nieuczciwej konkurencji lub wspieranie uczciwej konkurencji poprzez udział w badaniach prawnych, wyjaśnianiu i informowaniu we współpracy z właściwymi organami administracji wymiaru sprawiedliwości.
- 22 W dniu 10 lutego 2022 r. Verband Wirtschaft im Wettbewerb Verein für Lauterkeit in Handel und Industrie bezskutecznie wezwało Rollera do zaniechania naruszenia w szczególności rozporządzenia 2017/1369 ze względu na to, że w swojej reklamie nie wymienił zakresu klas efektywności energetycznej w odniesieniu do rzeczonych urządzeń.
- 23 Verband Wirtschaft im Wettbewerb Verein für Lauterkeit in Handel und Industrie wniosło wówczas do Landgericht Bochum (sądu krajowego w Bochum, Niemcy), będącego sądem odsyłającym, powództwo zmierzające w szczególności do nakazania zaniechania takiej reklamy w przyszłości.
- 24 W szczególności Verband Wirtschaft im Wettbewerb Verein für Lauterkeit in Handel und Industrie uważa, że zgodnie z art. 6 akapit pierwszy lit. a) rozporządzenia 2017/1369 sprzedawcy tacy jak Roller są zobowiązani podać w reklamach wizualnych domowych piekarników i okapów nadkuchennych klasę efektywności energetycznej danych urządzeń oraz zakres klas efektywności dostępnych na etykiecie danych grup produktów, a mianowicie, co się tyczy zarówno domowych piekarników, jak i okapów nadkuchennych, zakresów klas efektywności od A+++ do D.
- 25 Roller twierdzi ze swej strony przed sądem odsyłającym, że nie ma obowiązku wskazywania zakresu klas efektywności energetycznej rozpatrywanych grup produktów w reklamach domowych piekarników i okapów nadkuchennych. Obowiązek ten nie został bowiem jeszcze skonkretyzowany w odniesieniu do tych grup produktów w akcie delegowanym przyjętym na podstawie rozporządzenia 2017/1369 i nie wynika też bezpośrednio z art. 6 tego rozporządzenia.
- 26 Sąd odsyłający zauważa, że w odniesieniu do domowych piekarników i okapów nadkuchennych nie przyjęto jeszcze aktu delegowanego na podstawie rozporządzenia 2017/1369 oraz że rozporządzenie delegowane nr 65/2014, które zostało przyjęte na podstawie dyrektywy 2010/30 uchylonej rozporządzeniem 2017/1369, nie zawiera obowiązku wskazania zakresu klas efektywności energetycznej danej grupy produktów w reklamach wizualnych i odpowiednich technicznych materiałach promocyjnych.
- 27 W tym kontekście sąd ten zastanawia się również, czy z art. 6 akapit pierwszy lit. a) rozporządzenia 2017/1369 można wywieść bezpośrednio, że sprzedawcy tacy jak Roller są zobowiązani do podania w swoich reklamach wizualnych i technicznych materiałach promocyjnych klasy efektywności energetycznej danych urządzeń i zakresu klas efektywności energetycznej dostępnych na etykiecie danej grupy produktów, czy też zastosowanie takiego obowiązku jest „zawieszony” do czasu wejścia w życie aktu delegowanego przyjętego na podstawie tego

rozporządzenia. Gdyby sprzedawcy ci podlegali temu obowiązkowi, wspomniany sąd zmierza również do ustalenia, czy mają oni pewien zakres swobody przy przedstawieniu tej klasy i tego zakresu efektywności energetycznej oraz jakimi możliwościami skorzystania z tego zakresu swobody dysponują.

28 W tych okolicznościach Landgericht Bochum (sąd krajowy w Bochum) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

„1) Czy spoczywający na dostawcach lub sprzedawcach produktów istotnych pod względem etykietowania energetycznego obowiązek podawania w swojej reklamie klasy efektywności energetycznej oraz zakresu klas efektywności wynika już bezpośrednio z art. 6 akapit pierwszy lit. a) rozporządzenia [2017/1369], a obowiązywanie wskazanej normy nie jest uwarunkowane jej konkretyzacją w akcie delegowanym?

2) Na wypadek udzielenia na pytanie pierwsze odpowiedzi twierdzącej:

a) Czy spoczywający na dostawcach lub sprzedawcach produktów istotnych pod względem etykietowania energetycznego obowiązek podawania w swojej reklamie klasy efektywności energetycznej oraz zakresu klas efektywności, jaki należy przyjąć już bezpośrednio na podstawie art. 6 akapit pierwszy lit. a) rozporządzenia [2017/1369], skutkuje tym, że do momentu wejścia w życie nowych aktów delegowanych dostawcom lub sprzedawcom przysługuje pewien stopień swobody co do sposobu przedstawienia wymaganych odniesień? Na wypadek udzielenia na pytanie drugie lit. a) odpowiedzi twierdzącej:

b) Jaka zgodna z prawem Unii możliwość lub jakie zgodne z prawem Unii możliwości przedstawienia wymaganych odniesień do klasy efektywności energetycznej oraz zakresu klas efektywności przysługują pod tym względem dostawcom i sprzedawcom do momentu wejścia w życie nowych aktów delegowanych? Czy wybrane przez stronę pozwaną połączenie klasy efektywności energetycznej z przedstawieniem kolorystycznym zgodnie z załącznikiem K 1 do pozwu jest ewentualnie wystarczające?

3) Na wypadek udzielenia na pytanie pierwsze odpowiedzi przeczącej:

Czy do momentu wejścia w życie nowych aktów delegowanych spoczywający na dostawcach lub sprzedawcach produktów istotnych pod względem etykietowania energetycznego obowiązek podawania w swojej reklamie klasy efektywności energetycznej oraz zakresu klas efektywności jest pod tym względem całkowicie zawieszony?”.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

29 Na podstawie art. 99 regulaminu postępowania Trybunał może, między innymi wtedy, gdy odpowiedź na pytanie skierowane w trybie prejudycjalnym można wywieść w sposób jednoznaczny z orzecznictwa lub jeżeli odpowiedź na pytanie prejudycjalne nie pozostawia żadnych uzasadnionych wątpliwości, w każdej chwili, na wniosek sędziego sprawozdawcy i po zapoznaniu się ze stanowiskiem rzecznika generalnego, orzec w formie postanowienia z uzasadnieniem.

30 Przepis ów należy zastosować w niniejszej sprawie.

31 Poprzez pytania prejudycjalne, które należy rozpatrzyć łącznie, sąd odsyłający dąży zasadniczo do ustalenia, czy art. 6 akapit pierwszy lit. a) rozporządzenia 2017/1369 należy interpretować w ten sposób, że dostawcy i sprzedawcy produktu są zobowiązani do podania w swoich reklamach

wizualnych lub technicznych materiałach promocyjnych dotyczących konkretnego modelu tego produktu jego klasy efektywności energetycznej i zakresu klas efektywności dostępnych na etykiecie danej grupy produktów, w przypadku gdy ta grupa produktów była przedmiotem aktu delegowanego przyjętego na podstawie dyrektywy 2010/30, a nie aktu delegowanego przyjętego na podstawie rozporządzenia 2017/1369. W przypadku odpowiedzi twierdzącej sąd odsyłający zmierza do ustalenia, w jaki sposób ci dostawcy i sprzedawcy mogą wskazać tę klasę efektywności energetycznej i ten zakres klas efektywności w odnośnych materiałach reklamowych lub promocyjnych.

- 32 W pierwszej kolejności należy przypomnieć, że zgodnie z art. 6 akapit pierwszy lit. a) rozporządzenia 2017/1369 dostawcy i sprzedawcy produktu powinni podać klasę efektywności energetycznej tego produktu oraz zakres klas efektywności dostępnych na etykiecie danej grupy produktów w reklamach wizualnych lub technicznym materiale promocyjnym danego modelu zgodnie z odpowiednim aktem delegowanym.
- 33 Ponadto z art. 16 ust. 1 i art. 16 ust. 3 lit. j) rozporządzenia 2017/1369 wynika, że Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych w celu uzupełnienia tego rozporządzenia poprzez określenie w szczególności sposobu, w jaki należy wskazać klasę energetyczną oraz zakres klas efektywności dostępnych na etykiecie w reklamach wizualnych i w technicznym materiale promocyjnym, „w tym [uwzględniając] czytelność i widoczność”.
- 34 Tak więc spoczywający na dostawcach i sprzedawcach produktu obowiązek podania wspomnianej klasy efektywności energetycznej i wspomnianego zakresu klas efektywności w ich reklamach wizualnych lub technicznych materiałach promocyjnych wynika z art. 6 rozporządzenia 2017/1369, podczas gdy akty delegowane przyjęte na podstawie art. 16 tego rozporządzenia mają wyłącznie na celu określenie, w jaki sposób ci dostawcy i sprzedawcy powinni dokonać takiego wskazania.
- 35 Należy zatem stwierdzić, że sam obowiązek dokonania takiego wskazania wynika bezpośrednio z art. 6 akapit pierwszy lit. a) rozporządzenia 2017/1369, wobec czego ciąży on na wspomnianych dostawcach i sprzedawcach, mimo że w odniesieniu do danej grupy produktów nie został przyjęty akt delegowany na podstawie art. 16 tego rozporządzenia.
- 36 Prawdą jest, że jeżeli taki akt delegowany nie został przyjęty, „odpowiedni akt delegowany” w rozumieniu art. 6 akapit pierwszy lit. a) tego rozporządzenia obejmuje, zgodnie z art. 16 ust. 1 w związku z art. 20 ust. 4 akapit pierwszy rozporządzenia 2017/1369, akt delegowany przyjęty dla danej grupy produktów w szczególności na podstawie dyrektywy 2010/30, która poprzedzała rozporządzenie 2017/1369.
- 37 Niemniej art. 20 ust. 4 akapit drugi rozporządzenia 2017/1369 stanowi, że obowiązki wynikające z tego rozporządzenia mają zastosowanie do grup produktów objętych aktami delegowanymi przyjętymi w szczególności na podstawie dyrektywy 2010/30.
- 38 W związku z tym nawet przy założeniu, że akt delegowany został przyjęty na podstawie dyrektywy 2010/30, nie nakładając jednak na dostawców i sprzedawców produktu obowiązku podania klasy efektywności energetycznej tego produktu i zakresu klas efektywności dostępnych na etykiecie danej grupy produktów w ich reklamach wizualnych lub technicznych materiałach promocyjnych, obowiązek ten jest egzekwowalny wobec dostawców i sprzedawców tego produktu na mocy art. 6 akapit pierwszy lit. a) rozporządzenia 2017/1369.

- 39 Ponieważ akt delegowany przyjęty na podstawie art. 10 dyrektywy 2010/30 nie ustanawia wspomnianego obowiązku, z definicji nie może on określać sposobu, w jaki ci dostawcy i sprzedawcy powinni podawać klasę efektywności energetycznej danego produktu i zakres klas efektywności dostępne na etykietach danej grupy produktów w ich reklamach wizualnych lub technicznych materiałach promocyjnych.
- 40 W niniejszym przypadku grupa produktów obejmująca domowe piekarniki i okapy nadkuchenne była przedmiotem rozporządzenia delegowanego nr 65/2014 przyjętego na podstawie art. 10 dyrektywy 2010/30. Jednakże, jak wskazał sąd odsyłający w odpowiedzi na wezwanie Trybunału do udzielenia informacji, to rozporządzenie delegowane nie przewiduje obowiązku wskazania przez tych dostawców i dystrybutorów zakresu klas efektywności energetycznej w ich reklamach wizualnych i technicznych materiałach promocyjnych. Ponadto, o ile przepis ten przewiduje obowiązek podania klasy efektywności energetycznej w tych reklamach i materiałach promocyjnych, o tyle – jak wynika z art. 3 ust. 1 lit. a) ppkt (iv) i (v) i lit. b) ppkt (iv) i (v), a także z art. 4 ust. 1 lit. c) i d) i ust. 2 lit. c) i d) – żaden inny z jego przepisów nie precyzuje sposobu, w jaki należy dokonać takiego wskazania.
- 41 W tych okolicznościach i dopóki nie zostanie przyjęty akt delegowany w odniesieniu do grupy produktów obejmującej domowe piekarniki i okapy nadkuchenne na podstawie art. 16 rozporządzenia 2017/1369, należy stwierdzić, że wspomniani dostawcy i sprzedawcy dysponują pewnym zakresem swobody co do sposobu podania klasy efektywności energetycznej i zakresu klas efektywności w ich reklamach wizualnych i technicznych materiałach promocyjnych.
- 42 Jednakże nie można korzystać z tego zakresu swobody bez ograniczeń.
- 43 Po pierwsze, z art. 3 ust. 1 lit. a) ppkt (i) i lit. b) ppkt (i) oraz ust. 3 lit. a) i b) rozporządzenia delegowanego nr 65/2014 wynika bowiem zasadniczo, że każdy domowy piekarnik i okap nadkuchenny muszą posiadać etykietę zawierającą informacje w formacie określonym w pkt 1 i 2 załącznika III do tego rozporządzenia delegowanego. W szczególności w pkt 1.1.1–1.1.3, 2.1.4, 2.2 i 2.3 tego załącznika przedstawiono sposób, w jaki na etykietach danej grupy produktów należy przedstawić klasę efektywności energetycznej i zakres klas efektywności pod względem umiejscowienia, formatu, rozmiaru, czcionki i koloru. W związku z tym, korzystając z zakresu swobody, o którym mowa w pkt 41 niniejszego postanowienia, zainteresowani dostawcy i sprzedawcy powinni, w miarę możliwości wynikających z charakteru, rozmiaru i wymogów handlowych swoich reklam i materiałów promocyjnych, uwzględnić taką prezentację.
- 44 Po drugie, art. 16 ust. 3 lit. j) rozporządzenia 2017/1369 wskazuje, że akty delegowane przyjęte na podstawie tego rozporządzenia powinny określać sposób, w jaki klasę energetyczną oraz zakres klas efektywności dostępnych na etykietach należy podawać w reklamach wizualnych i w technicznych materiałach promocyjnych, „w tym [uwzględniając] czytelność i widoczność”. Wynika z tego, że w sytuacji gdy dostawcy i sprzedawcy produktu korzystają z zakresu swobody, o którym mowa w pkt 41 niniejszego postanowienia, w braku aktu delegowanego wydanego na podstawie tego rozporządzenia, powinni oni jednak upewnić się, że klasa efektywności energetycznej tego produktu i zakres klas efektywności dostępnych na etykietach danej grupy produktów ukazane są w sposób czytelny i widoczny w ich reklamach wizualnych i technicznych materiałach promocyjnych. Wymóg taki może skłonić ich do rezygnacji z przedstawienia tych klas i zakresów efektywności energetycznej w taki sam sposób jak sposób przyjęty na etykietach tej grupy towarów, w przypadku gdy ze względu na charakter, rozmiar i wymogi handlowe danej reklamy lub danych materiałów promocyjnych taka prezentacja nie doprowadziłaby do uzyskania czytelnego lub widocznego rezultatu.

- 45 Po trzecie, z motywów 5 i 8 dyrektywy 2010/30 oraz z motywów 2 i 10 rozporządzenia 2017/1369 wynika, że cel udostępnienia rzetelnych, stosownych i porównywalnych informacji dotyczących zużycia energii przez produkty związane z energią, za pośrednictwem jednolitej etykiety energetycznej, która musi zostać zamieszczona przez przedsiębiorcę na konkretnym produkcie, przyczynia się do ochrony danego konsumenta. Tymczasem poinformowanie tego konsumenta o wydajności energetycznej danych urządzeń podczas ich użytkowania oraz o zużyciu energii przez te urządzenia związane z energią, które pozwala temu konsumentowi na dokonanie świadomych wyborów, stanowi zasadniczy cel tych aktów Unii (zob. podobnie wyroki: z dnia 11 maja 2017 r., *Dyson/Komisja*, C-44/16 P, EU:C:2017:357, pkt 64; z dnia 25 lipca 2018 r., *Dyson*, C-632/16, EU:C:2018:599, pkt 33).
- 46 W związku z tym, korzystając z zakresu swobody, o którym mowa w pkt 41 niniejszego postanowienia, dostawcy i sprzedawcy produktu powinni zapewnić, aby przeciętny konsument, właściwie poinformowany oraz dostatecznie uważny i rozsądny, mógł łatwo zidentyfikować jego klasę efektywności energetycznej oraz zakres klas efektywności dostępnych na etykiecie danej grupy produktów, tak aby uzyskał informacje na temat zużycia energii przez ten produkt, mógł porównać to zużycie ze zużyciem produktów tej samej grupy oferowanych w innych reklamach wizualnych lub technicznych materiałach promocyjnych i dokonał w ten sposób w danym wypadku świadomych wyborów w zakresie zakupu.
- 47 Po czwarte, z motywu 10 rozporządzenia 2017/1369 wynika również, że jeśli chodzi o zakres klas efektywności energetycznej umieszczony na etykiecie danej grupy produktów, prawodawca Unii chciał zachować obecną skalę kolorystyczną na tej etykiecie od ciemnej zieleni do czerwieni jako podstawę informowania klientów. Ponadto powszechnie wiadomo, że zasada, zgodnie z którą litery związane z różnymi klasami efektywności energetycznej i ich zakresami pojawiają się w symbolu strzałki, którego tło koloru odpowiada tłu rozpatrywanej litery, jak wynika w szczególności z pkt 1 i 2 załącznika III do rozporządzenia delegowanego nr 65/2014, jest wspólna wszystkim aktom Unii w dziedzinie etykietowania energetycznego. Ze względu na to, że konsumenci są od dawna zaznajomieni z tą skalą kolorystyczną i tym symbolem strzałki, gdy zainteresowani producenci i sprzedawcy wybierają w ramach korzystania z zakresu swobody, o którym mowa w pkt 41 niniejszego postanowienia, przedstawienie graficzne tych klas i zakresów w swoich reklamach wizualnych i technicznych materiałach promocyjnych, powinni oni przynajmniej zachować wspomnianą skalę i wspomniany symbol. Wymóg dotyczący koloru nie może jednak obiektywnie mieć zastosowania, jeżeli dana reklama lub dany materiał promocyjny są drukowane monochromatycznie.
- 48 Z rozważań przedstawionych w pkt 43–47 niniejszego postanowienia wynika, że do czasu przyjęcia aktu delegowanego dla grupy produktów obejmującej domowe piekarniki i okapy nadkuchenne na podstawie art. 16 rozporządzenia 2017/1369 dostawcy i sprzedawcy produktu tej grupy powinni, w celu umożliwienia zainteresowanemu konsumentowi uzyskania jasnych informacji na temat zużycia energii przez ten produkt, a także łatwego dokonania porównania i świadomego wyboru w zakresie zakupu, podać w reklamach wizualnych i technicznych materiałach promocyjnych klasę efektywności energetycznej tego produktu i zakres klas efektywności w taki sam sposób jak na etykiecie danej grupy produktów, pod warunkiem że taka prezentacja pozostaje czytelna i widoczna pod względem charakteru, rozmiaru i wymogów handlowych tych reklam i materiałów promocyjnych.

- 49 Jeżeli taka prezentacja nie jest możliwa, owi dostawcy i sprzedawcy powinni w każdym razie wybrać równoważną prezentację spełniającą wymogi informowania konsumenta przypomniane w pkt 46 i 48 niniejszego postanowienia oraz wymogi czytelności i widoczności, o których mowa w art. 16 ust. 1 i art. 16 ust. 3 lit. j) rozporządzenia 2017/1369.
- 50 Tytułem przykładu i bez uszczerbku dla innych możliwych rozwiązań mogą oni wskazać w sposób czytelny i widoczny klasę efektywności energetycznej danego produktu oraz zakres klas efektywności energetycznej za pomocą wyrażenia łatwo zrozumiałego dla przeciętnego konsumenta, właściwie poinformowanego oraz dostatecznie uważnego i rozsądnego, takiego jak „[t]en produkt/model posiada klasę efektywności energetycznej [odpowiednia litera] w zakresie od [pierwszej litery] do [ostatniej litery]”, czy też jeszcze wskazać literę danej klasy efektywności energetycznej w strzałce, której kolor tła musi być kolorem odpowiedniej litery zakresu klas efektywności energetycznej, oraz sprecyzować obok tej strzałki rozpiętość zakresu za pomocą sformułowania lub równoważnego symbolu łatwo zrozumiałego dla takiego konsumenta. Umieszczenie, rozmiar i czcionkę tych wskazań należy wybrać w taki sposób, aby były one czytelne i widoczne i tym samym jasno wynikały dla tego konsumenta z danej reklamy lub z materiałów promocyjnych. Jeżeli dostawcy i sprzedawcy wybierają symbol strzałki, mogą oni inspirować się prezentacją graficzną przyjętą przez Komisję w rozporządzeniach delegowanych przyjętych na podstawie art. 16 rozporządzenia 2017/1369 dla innych grup produktów, przedstawioną w pkt 18 niniejszego postanowienia.
- 51 Z powyższych względów na zadane pytania prejudycjalne należy odpowiedzieć w następujący sposób:
- artykuł 6 akapit pierwszy lit. a) rozporządzenia 2017/1369 należy interpretować w ten sposób, że dostawcy i sprzedawcy produktu są zobowiązani podać w swoich reklamach wizualnych lub technicznych materiałach promocyjnych dotyczących konkretnego modelu tego produktu jego klasę efektywności energetycznej oraz zakres klas efektywności dostępnych na etykiecie danej grupy produktów, w przypadku gdy ta grupa produktów była przedmiotem aktu delegowanego przyjętego na podstawie dyrektywy 2010/30, a nie aktu delegowanego przyjętego na podstawie rozporządzenia 2017/1369;
 - w przypadku gdy ten akt delegowany nie określa sposobu, w jaki ci dostawcy i sprzedawcy powinni dokonać takiego odniesienia, i do czasu przyjęcia aktu delegowanego w odniesieniu do danej grupy produktów na podstawie art. 16 rozporządzenia 2017/1369, muszą oni podać w swoich reklamach wizualnych i technicznych materiałach promocyjnych klasę efektywności energetycznej i zakres klas efektywności w taki sam sposób jak na etykiecie tej grupy produktów, pod warunkiem że taka prezentacja pozostaje czytelna i widoczna pod względem charakteru, rozmiaru i wymogów handlowych tych reklam i materiałów promocyjnych;
 - jeżeli taka prezentacja nie jest możliwa, owi dostawcy i sprzedawcy powinni w każdym razie wybrać równoważną prezentację spełniającą wymogi informowania konsumenta oraz wymogi czytelności i widoczności wynikające z rozporządzenia 2017/1369.

W przedmiocie kosztów

- 52 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach.

Z powyższych względów Trybunał (ósma izba) orzeka, co następuje:

Artykuł 6 akapit pierwszy lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiającego ramy etykietowania energetycznego i uchylającego dyrektywę 2010/30/UE

należy interpretować w ten sposób, że:

dostawcy i sprzedawcy produktu są zobowiązani podać w swoich reklamach wizualnych lub technicznych materiałach promocyjnych dotyczących konkretnego modelu tego produktu jego klasę efektywności energetycznej oraz zakres klas efektywności dostępnych na etykiecie danej grupy produktów, w przypadku gdy ta grupa produktów była przedmiotem aktu delegowanego przyjętego na podstawie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/30/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie wskazania poprzez etykietowanie oraz standardowe informacje o produkcie zużycia energii oraz innych zasobów przez produkty związane z energią, a nie aktu delegowanego przyjętego na podstawie rozporządzenia 2017/1369.

W przypadku gdy ten akt delegowany nie określa sposobu, w jaki ci dostawcy i sprzedawcy powinni dokonać takiego odniesienia, i do czasu przyjęcia aktu delegowanego w odniesieniu do danej grupy produktów na podstawie art. 16 rozporządzenia 2017/1369, muszą oni podać w swoich reklamach wizualnych i technicznych materiałach promocyjnych klasę efektywności energetycznej i zakres klas efektywności w taki sam sposób jak na etykiecie tej grupy produktów, pod warunkiem że taka prezentacja pozostaje czytelna i widoczna pod względem charakteru, rozmiaru i wymogów handlowych tych reklam i materiałów promocyjnych.

Jeżeli taka prezentacja nie jest możliwa, owi dostawcy i sprzedawcy powinni w każdym razie wybrać równoważną prezentację spełniającą wymogi informowania konsumenta oraz wymogi czytelności i widoczności wynikające z rozporządzenia 2017/1369.

Podpisy